

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego

Poradnik dla jednostek samorządu terytorialnego

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74

03-301 Warszawa

e-mail: **punkt_kontaktowy@mazowia.eu**

Internet: **www.mazowia.eu**; Infolinia: **0 801 101 101**

Egzemplarz bezpłatny

ISBN 978-83-61277-14-9

Opracowanie merytoryczne:

PSDB Sp. z o.o.

Projekt i druk:

Agencja Wydawnicza ARGi

Wydatek współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu województwa mazowieckiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego 2007-2013

Poradnik dla jednostek samorządu terytorialnego

Stan prawny na dzień 24.02.2009

Egzemplarz bezpłatny

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Niniejsza publikacja pozwoli Państwu zapoznać się z możliwościami skorzystania z dofinansowania projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego (RPO WM, Program). Znajdą w niej Państwo szczegółowy opis Działań, w ramach których projekty mogą składać **jednostki samorządu terytorialnego**.

Jest to program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), na realizację którego w latach 2007-2013 przeznaczono ponad 1,83 mld euro.

Należy zauważyć, że jednostki samorządu terytorialnego stanowią jedną z głównych grup, które mogą korzystać ze wsparcia z funduszy europejskich i są uprawnione do ubiegania się o wsparcie w większości Działań RPO WM.

W okresie programowania 2007-2013 w ramach RPO WM jednostki samorządu terytorialnego mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów obejmujących m.in. infrastrukturę drogową, ochronę środowiska, przedsiębiorczość, edukację, turystykę, kulturę i energetykę. Wsparcie otrzymają również przedsięwzięcia związane z tworzeniem stref aktywności gospodarczej w ramach rewitalizacji obszarów miejskich i przemysłowych.

Warto wspomnieć, że Instytucją Zarządzającą RPO dla Mazowsza jest Zarząd Województwa Mazowieckiego, natomiast Instytucją Pośredniczącą II stopnia jest Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych.

Zapraszamy również do odwiedzania naszej strony internetowej www.mazowia.eu, na której zamieszczane są aktualności i dokumenty dotyczące organizowanych konkursów w ramach RPO WM.

Życzymy przyjemnej lektury
Zespół Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych

INSTRUMENTY WSPARCIA W RAMACH RPO

DZIAŁANIE 1.3. Kompleksowe przygotowanie terenów pod działalność gospodarczą

Celem Działania jest poprawa infrastruktury technicznej oraz instytucjonalnej poprzez wykorzystanie endogenicznego potencjału, w tym atrakcyjnego położenia regionu i rezerw terenowych dla inwestycji. Skupienie działalności gospodarczej, w tym badań i rozwoju oraz inwestycji zagranicznych, w Warszawie jest wynikiem niedostatecznego rozwoju infrastruktury inwestycyjnej poza obszarem metropolitalnym. Należy zwrócić uwagę, że subregiony bogate są w tereny nieuzbrojone w infrastrukturę techniczną oraz tereny poprzemysłowe i powojskowe, które mogą stać się dogodnym miejscem lokalizacji przedsiębiorstw. W ramach Działania przewiduje się tworzenie warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej, w tym dostępu do atrakcyjnych terenów inwestycyjnych poprzez realizację projektów kompleksowego uzbrojenia terenu pod inwestycje. Wspierane będą projekty zakładające budowę nowych lub modernizację istniejących obiektów, w tym poprzemysłowych i powojskowych, w celu stworzenia strefy aktywności gospodarczej (z wyłączeniem przedsięwzięć wspieranych w ramach Działania 5.2. Rewitalizacja miast). Poza tym, będzie możliwość dofinansowania projektów obejmujących przystosowanie obiektów do pełnienia funkcji inkubatorów przedsiębiorczości, a także prace studyjno-koncepcyjne (dokumentacja, prace analityczne) dotyczące tworzenia terenów inwestycyjnych o powierzchni poniżej 40 ha.

Budżet: 90 000 000 euro (w tym 76 500 000 euro ze środków unijnych oraz 13 500 000 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 1.7. Promocja gospodarcza

Celem Działania jest wypromowanie Mazowsza jako regionu przyjaznego dla przedsiębiorców i nowych technologii.

Do działań promujących należy zaliczyć w szczególności udostępnianie przedsiębiorcom oraz inwestorom kompleksowej i zintegrowanej

informacji przestrzennej dotyczącej sposobu zagospodarowania i przeznaczenia terenu Mazowsza, a także jego walorów gospodarczych i przyrodniczych. W ramach Działania przewiduje się wsparcie i integrację działań w zakresie marketingu i promocji gospodarczej regionu poprzez: organizację imprez oraz kampanii promocyjnych i marketingowych; uczestnictwo przedsiębiorców w targach, imprezach targowo-wystawienniczych w charakterze wystawcy; udział w branżowych misjach gospodarczych mających na celu wyszukiwanie i dobór partnerów na rynkach docelowych; przygotowanie materiałów promocyjnych; budowę, rozwój i obsługę spójnego regionalnego systemu promocji regionu, jako miejsca inwestycji, poprzez systemy informacji gospodarczej o regionie oraz zintegrowane bazy danych przestrzennych gromadzonych przez administrację publiczną w regionie (w tym: budowa i rozbudowa baz danych i systemów informacyjnych dla przedsiębiorców; budowa regionalnego systemu informacji o innowacjach; budowa systemu ofert inwestycyjnych i promocji terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą).

Budżet: 55 250 000 euro (w tym 46 962 500 euro ze środków unijnych oraz 8 287 500 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu

Celem Działania jest przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu poprzez wzmocnienie tworzenia społeczeństwa informacyjnego, rozwój infrastruktury łączności elektronicznej oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

W celu przeciwdziałania wykluczeniu informacyjnemu realizowane będą inwestycje związane m.in. z budową lub rozbudową szkieletowych lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych łączonych z siecią szerokopasmową na poziomie centralnym, rozwojem nowoczesnej infrastruktury informatycznej dla nauki i edukacji, tworzeniem zaawansowanych aplikacji i usług teleinformatycznych dla środowiska naukowego czy budową i rozbudową lokalnych lub regionalnych bezpiecznych systemów transmisji danych. Szczególnie w strefach

zagrożenia wykluczeniem cyfrowym nastąpi zwiększenie dostępu do Internetu poprzez sieć ogólnodostępnych placówek publicznych, w których każdy będzie mógł skorzystać nieodpłatnie z komputerów podłączonych do Internetu (poprzez tzw. Publiczne Punkty Dostępu do Internetu - PIAP).

Budżet: 182 576 620 euro (w tym 155 190 127 euro ze środków unijnych oraz 27 386 493 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 2.2. Rozwój e-usług

Celem Działania jest rozwój e-usług dla obywateli.

Nasz region cechuje słaby rozwój e-usług na wszystkich stopniach zaawansowania. W związku z powyższym, konieczne jest zapewnienie mieszkańcom powszechnego dostępu do usług on-line, w tym zwłaszcza świadczonych przez administrację lokalną i regionalną. Działanie przewiduje wsparcie dla szeregu przedsięwzięć skierowanych do administracji publicznej, np. elektroniczny obieg dokumentów i system elektronicznych tożsamości (eID), budowa zintegrowanego systemu wspomagania zarządzania w administracji publicznej.

W celu zapewnienia spójności rozwiązań w zakresie rozwoju elektronicznej administracji w województwie mazowieckim Beneficjenci (tj. jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną) powinni zapewnić ścisłą współpracę z wykonawcami oprogramowania e-Urzędu w ramach projektów kluczowych Samorządu Województwa Mazowieckiego.¹

Projekty związane z zakupem i wdrożeniem elektronicznego obiegu dokumentów powinny uwzględniać ogólne warunki tego typu systemów, w celu umożliwienia komunikacji z planowanym regionalnym systemem e-Urząd oraz z Mazowieckim Systemem Informacji Przestrzennej.

¹ „Przypięszenie wzrostu konkurencyjności województwa mazowieckiego, przez budowę społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy poprzez stworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu” oraz „Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej nierośnięcie dwudzielności potencjału województwa”.

Budżet: 49 455 881 euro (w tym 42 037 499 euro ze środków unijnych oraz 7 418 382 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 3.1. Infrastruktura drogowa

Działanie ma na celu poprawę parametrów technicznych i standardu regionalnej sieci drogowej, a także poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych.

W tym celu realizowane będą przedsięwzięcia dotyczące dróg powiatowych i gminnych. Dzięki takim projektom poprawie ulega przede wszystkim poziom rozwoju społeczno-gospodarczego, warunki życia społeczności lokalnych oraz powstają nowe miejsca pracy.

Dla osiągnięcia zakładanego celu Działania, możliwe będzie uwzględnienie w projektach infrastruktury towarzyszącej dotyczącej poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego, inteligentnych systemów transportowych, ochrony środowiska, turystyki i społeczeństwa informacyjnego.

Minimalna wartość projektu w przypadku dróg powiatowych wynosi 1,5 mln PLN, natomiast w przypadku dróg gminnych - 1 mln PLN.

Budżet: 108 000 000 euro (środki EFRR w tym 54 000 000 euro na drogi gminne oraz 54 000 000 euro na drogi powiatowe).

DZIAŁANIE 4.1. Gospodarka wodno-ściekowa

Działanie ma na celu poprawę jakości wód i ich ochronę przed zanieczyszczeniami.

Dofinansowywane będą projekty polegające na budowie, rozbudowie i modernizacji:

- ◊ specjalistycznych instalacji do prowadzenia procesów odzysku lub unieszkodliwiania osadów pościekowych, instalacji do suszenia osadów pościekowych (jako część projektów wodno-ściekowych),
- ◊ elementów systemów zaopatrzenia w wodę umożliwiających pozyskanie wody pitnej, urządzeń służących do gromadzenia, przechowywania i uzdatniania wody oraz urządzeń regulujących ciśnienie wody,

- ◊ systemów, infrastruktury i urządzeń służących do oczyszczania, gromadzenia, przesyłania i odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych.

W ramach Działania, realizowane będą wyłącznie projekty dotyczące ścieków i sieci kanalizacyjnych w aglomeracjach do 15 tys. RLM² oznaczonych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych.

Na obszarach objętych interwencją PROW minimalna kwota dofinansowania projektów wynosi 4 mln PLN. Dotację na realizację projektu w wysokości niższej niż 4 mln PLN gmina może otrzymać jedynie w sytuacji, gdy nie może już korzystać ze wsparcia z PROW ze względu na wykorzystanie dostępnego limitu. Na obszarach nie objętych interwencją PROW – bez minimalnej wielkości wsparcia.

Budżet: 110 037 878 euro (w tym 93 532 196 euro ze środków unijnych oraz 16 505 682 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 4.2. Ochrona powierzchni ziemi

Celem Działania jest zmniejszenie ilości składowanych odpadów i ograniczenie ich negatywnego wpływu na środowisko, jak również rekultywacja zdegradowanych terenów.

Uwaga, wspierane będą przedsięwzięcia zapisane w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 w uwzględnieniu lat 2012-2015 obsługujące do 150 tys. mieszkańców, nie objęte zakresem pomocy PROW. Stąd lista potencjalnych Wnioskodawców jest bardzo ograniczona.

Przykładami projektów obejmujących zarządzanie odpadami gospodarczymi i produkcyjnymi, o których dofinansowanie mogą ubiegać się Beneficjenci są: tworzenie i rozwój systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych; budowa, rozbudowa, modernizacja instalacji

² Zgodnie z art. 43 ust. 2 ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. 2001 r. Nr 115, poz. 1229): **RLM - Równoważna Liczba Mieszkańców** to umowy parametr określający wielkość urządzeń do oczyszczania ścieków. 1 RLM oznacza ładunek organiczny ulegający biodegradacji, wyrażony pięciobobowym biochemicznym zapotrzebowaniem tlenu (BZT5) w ilości 60 g tlenu na dzień.

do segregacji odpadów komunalnych i przemysłowych; recykling odpadów; kompleksowe oczyszczanie terenu z odpadów zawierających azbest; budowa składowisk odpadów niebezpiecznych. Wspierane będą również projekty polegające na promocji bioróżnorodności i ochrony natury (w tym program Natura 2000), w szczególności obejmujące rekultywację terenów zdegradowanych.

Projekty z zakresu rekultywacji terenów zdegradowanych na cele środowiskowe o wartości do 20 mln PLN.

Budżet: 36 969 942 euro (w tym 31 424 451 euro ze środków unijnych oraz 5 545 491 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 4.3. Ochrona powietrza, energetyka

Celami Działania są: poprawa jakości powietrza, zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Przykładowe obszary wsparcia obejmują budowę, rozbudowę i modernizację m.in.:

- ◊ infrastruktury służącej do produkcji i przesyłu energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
- ◊ małych i średnich jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu (kogeneracja),
- ◊ zbiorników retencyjnych i stopni wodnych umożliwiających wykorzystanie rzek (hydroenergetyka),
- ◊ lokalnej i regionalnej infrastruktury przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej oraz gazu ziemnego,
- ◊ systemów ciepłowniczych na efektywne energetycznie poprzez stosowanie energooszczędnej technologii i rozwiązań.

W ramach ww. projektów możliwa będzie również termomodernizacja istniejących systemów ogrzewania obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na bardziej energooszczędne. Budynki jednostek samorządu terytorialnego niewątpliwie są budynkami użyteczności publicznej.

W przypadku wsparcia budowy infrastruktury elektrycznej czy gazowej

niesprawność rynku będzie musiała być udowodniona na poziomie projektu, przy sporządzaniu studium wykonalności w zakresie wsparcia tradycyjnych źródeł energii. Jednocześnie należy zapewnić, aby projekty te nie zakłócały liberalizacji rynku. Wsparcie będzie skierowane do projektów realizujących cele *Polityki energetycznej Polski do 2025 roku*. **Preferowane będą projekty wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych, realizowane w partnerstwie, zwiększające bezpieczeństwo energetyczne oraz projekty kompleksowe, czyli obejmujące całość procesu produkcji i przesyłu energii.**

Budżet: 58 700 000 euro (w tym 49 895 000 euro ze środków unijnych oraz 8 805 000 euro ze środków publicznych krajowych).

Maksymalna wartość projektu zależy od rodzaju projektu i dokładnie określona została w Uszczegółowieniu RPO WM.

Na obszarach objętych interwencją PROW minimalna kwota dofinansowania projektów wynosi 3 mln PLN. Poniżej 3 mln PLN na projekt gmina może otrzymać jedynie w sytuacji, jeśli nie może już korzystać ze wsparcia z PROW ze względu na wykorzystanie dostępnego limitu. Na obszarach nie objętych interwencją PROW – bez minimalnej wielkości wsparcia.

działanie 4.4. Ochrona przyrody, zagrożenia, systemy monitoringu

Celami Działania są: doskonalenie systemów zarządzania i monitoringu środowiska, ochrona dziedzictwa przyrodniczego oraz zapobieganie zagrożeniom i ograniczenie ich skutków.

W ramach Działania wspierane będą projekty zmierzające do tworzenia spójnych i kompleksowych, regionalnych systemów monitoringu środowiska oraz prognozowania, ostrzegania, reagowania i likwidacji skutków zagrożeń, zarówno naturalnych, jak i technologicznych. Inwestycje w infrastrukturę zapobiegania powodziom będą uwzględniać ograniczenia środowiskowe (np. obszary Natura 2000) i będą spójne z zasadami Dyrektywy Ramowej Unii Europejskiej w sprawie polityki wodnej, nr 2000/60/WE i propozycji Dyrektywy o ocenie i zarządzaniu powodzią. Realizowane będą przedsięwzięcia oparte na interdyscyplinarnym planowaniu w obszarze zlewni rzecznej. Priorytetem będą projekty, które mają na celu zwolnienie szybkości odpływu wód opadowych oraz zwiększenie retencyjności zlewni. Przykładowo, dofinansowanie uzyskają projekty w zakresie: odtworzenia zdolności retencyjnych naturalnych terenów zalewowych i podmokłych; ponownego połączenia rzek z ich naturalnymi terenami zalewowymi; zaprzestania melioracji; przywrócenia naturalnego koryta rzecznej, w tym konieczności regulacji koryta rzecznej czy rozbiórka wałów przeciwpowodziowych i innych urządzeń przeciwpowodziowych, które stanowią przeszkodę dla swobodnego przepływu wód powodziowych; rozwoju suchych polderów przeciwpowodziowych. Realizowane będą również projekty wsparcia dla instytucji publicznych we wprowadzaniu przyjaznych środowisku technologii oraz usprawnień w obszarze zarządzania środowiskiem, a także projekty w zakresie zachowania i ochrony istniejących zasobów dziedzictwa naturalnego na terenach parków narodowych, obszarów Natura 2000 i leśnych kompleksów promocyjnych. Wartość projektu dla przedsięwzięć z zakresu utrzymywania rzek oraz związanej z nimi infrastruktury w dobrym stanie; budowy, modernizacji i poprawy stanu technicznego urządzeń przeciwpowodziowych oraz zwiększania naturalnej retencji dolin rzecznych - wynosi do 40 mln PLN. Natomiast dla projektów obejmujących zapobieganie i ograniczanie skutków zagrożeń naturalnych, przeciwdziałanie poważnym awariom oraz monitoring środowiskowy - wartość wynosi do 4 mln PLN.

Budżet: 27 000 000 euro (w tym 22 950 000 euro ze środków unijnych oraz 4 050 000 euro ze środków publicznych krajowych).

działanie 5.1. Transport miejski

Celem Działania jest poprawa stanu systemów komunikacji publicznej w miastach.

Z Działania wyłączone projekty realizowane na obszarze warszawskiego obszaru metropolitalnego.

Przykładowe rodzaje projektów:

- ◊ budowa nowych, przedłużenie lub odnowienie istniejących linii komunikacyjnych transportu publicznego wraz z niezbędną infrastrukturą,
- ◊ budowa, przebudowa, rozbudowa, wykonywanie robót remontowych lub modernizacja infrastruktury transportu publicznego, (zajeżdźnie, przystanki, zatoki autobusowe),
- ◊ budowa, modernizacja zajeżdźni wraz z obiektami zawierającymi wszystkie niezbędne dla zajeżdźni funkcje oraz infrastruktury, wraz z zagospodarowaniem terenu (służących prowadzeniu działalności podstawowej, tj. bez prowadzenia działalności usługowo-gospodarczej otwartej na inne podmioty),
- ◊ tworzenie infrastruktury towarzyszącej w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego i ochrony środowiska (w tym: sygnalizacja świetlna i akustyczna, pochylnie i windy dla osób niepełnosprawnych przy przejściach wielopoziomowych, budowa kanalizacji teletechnicznej, ekrany akustyczne),
- ◊ budowa zintegrowanego systemu monitorowania i zarządzania ruchem (w tym: monitoring bezpieczeństwa, zakup i montaż systemów sterowania i nadzoru ruchu),
- ◊ budowa kanalizacji teletechnicznej,
- ◊ tworzenie systemów oraz działań technicznych z zakresu telematyki służących komunikacji publicznej (systemy dystrybucji i identyfikacji biletów, systemy informacji dla podróżnych, w tym systemy on-line),
- ◊ zakup nowego taboru lub modernizacja środków transportu publicznego.

Budżet: 17 580 400 euro (w tym 14 943 340 euro ze środków unijnych oraz 2 637 060 euro ze środków publicznych krajowych).

działanie 5.2. Rewitalizacja miast

Działanie ma na celu odnowę zdegradowanych obszarów miast na obszarach wyznaczonych przez Lokalny Program Rewitalizacji.

W **Lokalnych Programach Rewitalizacji** muszą obligatoryjnie zostać

wyznaczone granice obszaru rewitalizacji wraz z ich uzasadnieniem. Lokalne Programy Rewitalizacji powinny zawierać opis niezbędnych działań potrzebnych dla rozwoju gospodarczego terenów rewitalizowanych, sposoby rozwiązywania problemów społecznych, kilkuletnie plany finansowe Gmin/Powiatów dotyczące rewitalizacji³.

Pierwszym krokiem potencjalnego wnioskodawcy powinno być sprawdzenie, czy projekt kwalifikuje się do wsparcia w ramach Działania. Projekty realizowane w ramach rewitalizacji miast muszą być zlokalizowane na obszarach problemowych wyznaczonych w Lokalnych Programach Rewitalizacji, które są opracowywane i zatwierdzane przez lokalny samorząd.

W ramach Działania można starać się o dotację na projekty obejmujące adaptację, przebudowę lub remonty budynków oraz przestrzeni użyteczności publicznej wraz z przyległym otoczeniem na cele edukacyjno-społeczne. Ze środków Działania można również sfinansować renowację budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, adaptację, przebudowę lub remonty infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, rekreacyjnych, kulturalnych; infrastruktury i urządzeń poprzemysłowych i powojkowych. Dofinansowane będą też projekty obejmujące remonty lub przebudowę infrastruktury technicznej (sieci kanalizacyjnych i innych urządzeń do oczyszczania, gromadzenia, odprowadzania i przesyłania ścieków; kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowych, ujęć wody i urządzeń służących do gromadzenia i uzdatniania wody). Dodatkowo, wsparciem mogą być objęte projekty polegające na porządkowaniu przestrzeni miejskiej, tworzeniu stref bezpieczeństwa i zapobieganiu przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast oraz poprawie funkcjonalności ruchu kołowego, ruchu pieszego, a także estetyki przestrzeni publicznych, w tym wymiana elementów zawierających azbest, poprawa dostępności infrastruktury dla osób

niepełnosprawnych (jako element projektu). Wspierane będą również projekty z zakresu infrastruktury mieszkalnictwa, polegające na odnowieniu głównych elementów konstrukcji budynku; na zakładaniu instalacji technicznych budynku; na prowadzeniu działań w zakresie oszczędności energetycznej; na przygotowaniu do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

W ramach Działania nie można ubiegać się o dofinansowanie projektów dotyczących: budowy budynków mieszkalnych, robót budowlanych w indywidualnych budynkach mieszkalnych, przygotowania terenu pod budowę budynków mieszkalnych, zakupu nieruchomości dla celów budownictwa mieszkaniowego.

Budżet: 88 000 000 euro (w tym 74 800 000 euro ze środków unijnych oraz 13 200 000 euro ze środków publicznych krajowych).

działanie 6.1. Kultura

Celem Działania jest poprawa oferty kulturalnej i wzrost dostępności do kultury. Projekty z zakresu kultury wspierane w ramach Działania powinny wykazywać bezpośredni lub pośredni wpływ na rozwój gospodarki regionu.

Dofinansowaniu podlegać będą projekty obejmujące ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego: rewitalizacja, konserwacja, renowacja, rewitalizacja, modernizacja, adaptacja historycznych obiektów i zespołów zabytkowych wraz z ich otoczeniem, w tym: obiektów sakralnych, zespołów fortyfikacyjnych, budowli i zespołów obronnych, parków zabytkowych, obiektów poprzemysłowych, konserwacja zabytków ruchomych udostępnianych publicznie; zabezpieczenie zabytków przed zniszczeniem lub kradzieżą; digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego pod warunkiem powszechnego udostępnienia treści cyfrowych; tworzenie i rozwój ślasków dziedzictwa kulturowego; oznakowania obiektów atrakcyjnych kulturowo (jako element projek-

tu); usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych (jako element projektu).

Będzie można ubiegać się o wsparcie projektów zakładających rozwój infrastruktury kulturalnej: budowa, rozbudowa i modernizacja publicznej infrastruktury kulturalnej; rewitalizacja historycznych i zabytkowych budynków na cele kulturalne (w tym obiektów poprzemysłowych); usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych.

Poza tym, Wnioskodawcy mogą aplikować o środki finansowe na następujące wsparcie dla poprawy usług kulturalnych: systemy/centra/ośrodki informacji kulturalnej; tworzenie i rozwój systemów e-informacji kulturalnej, systemów oznakowania obszarów i obiektów atrakcyjnych kulturowo; usługi dla zwiedzających; działalność promocyjna - kampanie promocyjne w kraju i za granicą, których celem jest promocja kultury; przygotowanie programów rozwoju lub promocji produktów kulturowych (w tym przede wszystkim wykonanie analiz); imprezy wystawiennicze oraz ekspozycje; organizacja wydarzeń kulturalnych mających wpływ na wzrost znaczenia kultury jako czynnika stymulującego rozwój społeczno-gospodarczy; katalogowanie i poznanie dziedzictwa.

W przypadku małych projektów infrastrukturalnych na obszarach objętych PROW, minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN. Możliwa będzie realizacja projektów o wartości nie przekraczającej 500 tys. PLN, ale tylko w przypadku, gdy Beneficjent nie może już korzystać ze wsparcia z PROW.

Maksymalna wartość projektów wynosi do 20 mln PLN.

Wyjątkiem są projekty:

- ◊ realizowane przez państwowe instytucje kultury oraz współprowadzone z ministrem właściwym ds. kultury i dziedzictwa narodowego oraz archiwami państwowymi,
- ◊ dotyczące konserwacji zabytków ruchomych i rozwoju zasobów cyfrowych w dziedzinie zasobów bibliotecznych, archiwalnych,

³ Jednolita wersja Uzupelnienia ZPORR (tekst jednolity uwzględniający zmiany z 17 stycznia 2007 r.).

filmowych oraz zasobów wirtualnych muzeów, galerii, fonotek, filmotek, cyfrowych bibliotek itp., zabezpieczenia zabytków przed kradzieżą i zniszczeniem,

dla których maksymalna wartość projektu wynosi 4 mln PLN.

Budżet: 85 685 560 euro (w tym 72 832 726 euro ze środków unijnych oraz 12 852 834 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 6.2. Turystyka

Celem Działania jest zwiększanie atrakcyjności turystycznej regionu. Dofinansowaniu podlegać będą projekty obejmujące promowanie walorów przyrodniczych, w szczególności przygotowanie programów rozwoju oraz promocji markowych produktów turystycznych regionu w tym m.in.: wykonanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych i marketingowych, inwentaryzacja oraz ocena potencjału turystycznego, określenie produktów markowych, rynków promocji, narzędzi i technik promocyjnych oraz udział w targach i imprezach promocyjnych.

Wsparcie otrzymają przedsięwzięcia w zakresie ochrony i waloryzacji dziedzictwa przyrodniczego, polegające na budowie, przebudowie, rozbudowie, modernizacji i remoncie bazy noclegowej i gastronomicznej oraz obiektów przeznaczonych na turystykę biznesową i działalność sportową i rekreacyjną, w tym infrastruktury okolicy turystycznej. Ponadto, dotacje mogą uzyskać projekty obejmujące tworzenie i rozwój parków tematycznych, realizację nowych produktów turystycznych oraz usuwanie barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych (jako element projektu).

Wnioskodawcy mogą aplikować o środki finansowe na systemy/centra/ośrodki informacji turystycznej, na tworzenie i rozwój platform informatycznych i baz danych, które stanowią element systemu informacji turystycznej, trasy i szlaki turystyczne oraz infrastrukturę okolicy turystyczną, a także tworzenie i rozwój systemów oznakowania obszarów i atrakcji turystycznych.

Dofinansowane zostaną również projekty zakładające budowę lub wyznaczenie wydzielonych dróg dla rowerów (w tym: wydzielenie

drogi rowerowej, wyznaczenie śluz rowerowych, przejazdy rowerowe przez skrzyżowanie). Jako element projektu do wsparcia kwalifikują się również: sygnalizacja i oznakowanie drogowe; miejsca parkingowe dla rowerów, kładki i tunele pieszko-rowerowe, oświetlenie tras rowerowych, przebudowa schodów na pochylnie dla rowerzystów.

Budżet: 91 000 000 euro (w tym 77 350 000 euro ze środków unijnych oraz 13 650 000 euro ze środków publicznych krajowych).

W przypadku małych projektów infrastrukturalnych (z wyłączeniem ścieżek rowerowych) na obszarach objętych PROW, minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN. Możliwa jest realizacja projektów o wartości nie przekraczającej 500 tys. PLN, ale tylko wtedy, gdy Beneficjent nie może już korzystać ze wsparcia z PROW.

DZIAŁANIE 7.1. Infrastruktura służąca ochronie zdrowia i życia

Głównym celem Działania jest poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej w regionie. Podejmowane działania będą prowadzić do wyrównania różnic w wyposażeniu placówek na szczeblu lokalnym i do zapewnienia udzielania świadczeń zdrowotnych na wysokim poziomie.

Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia mogą być Beneficjentami Działania, pod warunkiem, że są to prace polegające na rozbudowie, przebudowie, modernizacji wyłącznie obiektów infrastruktury ochrony zdrowia.

Beneficjent jest zobowiązany do wykorzystania obiektu objętego wsparciem dla celów świadczeń gwarantowanych w ramach kontraktu z instytucją finansującą publiczne świadczenia zdrowotne (np. NFZ) – poprzez prowadzenie w tym budynku własnego ZOZ, bądź udostępnienie budynku na potrzeby zakładu, działającego w publicznym systemie ochrony zdrowia w okresie zachowania trwałości projektu, tj. przynajmniej przez okres 5 lat od daty zakończenia realizacji inwestycji.

Rozbudowa, przebudowa i modernizacja obiektów ochrony zdrowia w szczególności będzie dotyczyć: szpitali, zakładów opiekuńczo-lec-

niczych, zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, przychodni, ośrodków zdrowia, poradni, ambulatoriów, jednostek organizacyjnych publicznej służby krwi.

Budżet: 72 048 180 euro (w tym 61 240 953 euro ze środków unijnych oraz 10 807 227 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 7.2. Infrastruktura służąca edukacji

Celem Działania jest wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez poprawę jakości nauczania oraz dostępności regionalnej infrastruktury edukacyjnej na każdym poziomie kształcenia (dotyczy placówek systemu oświaty oraz szkół wyższych).

Przykładowe rodzaje projektów:

- ◇ budowa nowych, rozbudowa, modernizacja, w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych istniejących obiektów dydaktycznych oraz przyszkolonej infrastruktury pomocniczej,
- ◇ adaptacja, remont obiektów w związku z ich dostosowaniem do pełnienia nowych funkcji społecznych,
- ◇ zakup niezbędnego wyposażenia dla obiektów: dydaktycznych, infrastruktury społeczno-edukacyjnej i sportowej,
- ◇ jako jeden z elementów projektu: zagospodarowanie otoczenia obiektów; prace z zakresu termomodernizacji; dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych obiektów i otoczenia.

Budżet: 104 625 000 euro (w tym 88 931 250 euro ze środków unijnych oraz 15 693 750 euro ze środków publicznych krajowych).

DZIAŁANIE 7.3. Infrastruktura służąca pomocy społecznej

Celem Działania jest podniesienie jakości funkcjonowania, efektywności i dostępności instytucji działających w obszarze pomocy społecznej: domów pomocy społecznej oraz obiektów stacjonarnej opieki paliatywnej/hospicyjnej.

Jednostki samorządu terytorialnego świadczące usługi określone w celach Działania mogą ubiegać się o wsparcie ze środków Działania 7.3., pod warunkiem że:

◇ podejmują działania dotyczące domów pomocy społecznej, wótczas:

Beneficjent musi posiadać zezwolenie, bądź warunkowe zezwolenie wojewody na prowadzenie domu pomocy społecznej, którego dotyczy projekt lub rozpoczął procedurę uzyskania zezwolenia wojewody, które jest obligatoryjne do otrzymania wsparcia. Zezwolenie (niezwłocznie po uzyskaniu) należy dostarczyć do instytucji ogłaszającej konkurs.

◇ realizują usługi w zakresie opieki paliatywnej/hospicyjnej, wótczas:

Beneficjent musi mieć podpisany kontrakt z NFZ na świadczenie usług określonych w celach Działania.

W ramach Działania można ubiegać się o wsparcie projektów obejmujących budowę nowych, rozbudowę, modernizację (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych), pobytowych i opiekuńczych domów pomocy społecznej, zgodnie z przepisami prawa⁴ wraz z zagospodarowaniem ich otoczenia.

Można również ubiegać się o dofinansowanie projektów obejmujących budowę, rozbudowę, modernizację infrastruktury pomocniczej, w tym pomieszczeń do rehabilitacji i terapii, gabinetów lekarskich. Dofinansowaniu podlega również budowa nowych, rozbudowa, modernizacja obiektów stacjonarnej opieki paliatywnej/hospicyjnej, a także wyposażenie ww. obiektów.

Należy pamiętać, że prace z zakresu termomodernizacji oraz dostosowanie do potrzeb niepełnosprawnych są możliwe wyłącznie jako jeden z elementów projektu.

Budżet: 17 250 000 euro (w tym 14 662 500 euro ze środków unijnych oraz 2 587 500 euro ze środków publicznych krajowych).

⁴ Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z dn. 15 kwietnia 2004 r. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) i Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej z dnia 19 października 2005 r. (Dz. U. z dnia 31 października 2005 r.).

POMOC PUBLICZNA

Przepisy prawa wspólnotowego dotyczące pomocy publicznej obowiązują w Polsce od 1 maja 2004 r. Zgodnie z ugruntowaną wykładnią **Art. 87 ust. 1 TWE**⁵ za niezgodną należy uznać pomoc publiczną, która stanowi transfer zasobów przypisywany władzy publicznej, o ile spełnione są łącznie następujące warunki:

- ◇ transfer ten skutkuje przysporzeniem na rzecz określonego podmiotu, na warunkach korzystniejszych niż rynkowe,
- ◇ transfer ten jest selektywny – uprzywilejowuje określone podmioty lub wytwarzanie określonych dóbr,
- ◇ w efekcie tego transferu występuje lub może wystąpić zakłócenie konkurencji,
- ◇ transfer ten wpływa na wymianę gospodarczą między krajami członkowskimi.

W związku z powyższym, wszyscy Beneficjenci projektów w ramach RPO WM zobligowani są do wypełnienia oświadczenia o zgodności projektu z zasadami udzielania pomocy publicznej zgodnie z obowiązującymi rozporządzeniami dotyczącymi przyznawania pomocy publicznej. Poniższa tabela przedstawia obowiązujące aktualnie oraz planowane rozporządze-

nia, które dotyczą pomocy w ramach omawianych wyżej Działani.

W przypadku projektów, których nie dotyczy pomoc publiczna, maksymalny udział środków UE w wydatkach kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi do 85%, minimalny wkład własny wynosi 3%, natomiast pozostałe 12% może być finansowane z innych źródeł krajowych publicznych.

W przypadku udzielenia **pomocy de minimis** maksymalny poziom dofinansowania wynosi 60% (stąd wymagany wkład własny stanowi minimum 40% kosztów kwalifikowalnych projektu).

Całkowita wartość pomocy de minimis dla jednego podmiotu w ciągu 3 lat kalendarzowych nie może przekroczyć 200 tys. euro (w przypadku firm działających w sektorze transportu 100 tys. euro).

Natomiast dla projektów objętych **regionalną pomocą inwestycyjną** maksymalny poziom dofinansowania zgodny jest z mapą pomocy regionalnej i dla woj. mazowieckiego wynosi odpowiednio:

- 40% - w okresie od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 grudnia 2010 r. na obszarze należącym do województwa mazowieckiego, z wyłączeniem miasta stołecznego Warszawy,
- 30% - na obszarze należącym do miasta stołecznego Warszawy, w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

Programy pomocowe dla RPO WM:

Obowiązujące:	Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. <i>uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych)</i>
	Rozporządzenie MRR z dnia 2 października 2007 r. <i>w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych</i>
	Rozporządzenie MRR z dnia 11 października 2007 r. <i>w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych</i> ⁶
W fazie projektu:	Rozporządzenie MRR <i>w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury badawczo-rozwojowej, lecznictwa uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych</i> (Projekt z dnia 16 lipca 2008 r.)
	Rozporządzenie MRR <i>w sprawie udzielania pomocy na rewitalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych</i> (Projekt z dnia 8 sierpnia 2008 r.)

⁵ Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską.

⁶ Z późniejszymi zmianami.

– na obszarze należącym do województwa mazowieckiego. Beneficjent pomocy zobowiązany jest do wnieścia wkładu własnego w wysokości co najmniej 25% wydatków kwalifikowalnych, pochodzącego ze środków własnych lub z zewnętrznych źródeł finansowania innych niż środki publiczne. W przypadku inwestycji **w zakresie energetyki**, pomoc publiczna udzielana jest na poziomie 40% kosztów kwalifikowalnych.

KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW

Początek okresu kwalifikowania wydatków w ramach RPO WM stanowi 1 stycznia 2007 r., natomiast koniec tego okresu nastąpi w dniu 31 grudnia 2015 roku⁷.

Podatek VAT

Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowalny tylko wtedy, gdy został faktycznie poniesiony przez Beneficjenta, który nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

Wkład niepieniężny

Wkład niepieniężny polega na wniesieniu nieruchomości⁸, urządzeń, materiałów (surowców), ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy. Wartość wkładu niepieniężnego może zostać w niezależny sposób wyceniona oraz (jeśli zaistnieje taka konieczność) zweryfikowana.

Dokumentacja projektowa

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione na opracowanie dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu, o ile jej

⁷ Ogólne zasady dotyczące momentu rozpoczęcia kwalifikowalności nie mają zastosowania do projektów, w ramach których występuje pomoc publiczna. W przypadku wystąpienia **pomocy publicznej** (oprócz pomocy *de minimis*), działania związane z realizacją nowej inwestycji mogą rozpocząć się po złożeniu przez Beneficjenta wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. W przypadku dużych przedsiębiorstw, oprócz złożenia wniosku, dodatkowo muszą być spełnione warunki określone w art. 8 ust. 3. Rozporządzenia Komisji (WE) nr 800/2008.

⁸ W rozumieniu art. 46 § 1 kodeksu cywilnego.

opracowanie jest niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu (studium wykonalności, ocena oddziaływania na środowisko, mapy lub szkice sytuujące projekt, inna niezbędna dokumentacja techniczna lub finansowa, z wyjątkiem wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu).

Środki trwałe

Warunki kwalifikowania wydatków na zakup środków trwałych:

- ♦ środek ten będzie włączony w rejestr środków trwałych Beneficjenta oraz wydatek ten będzie traktowany jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości,
- ♦ środek trwały nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez Beneficjenta.

Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który nie będzie na stałe zainstalowany w projekcie - kwalifikuje się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym w okresie, w którym środek trwały będzie wykorzystywany do realizacji projektu.

Amortyzacja

Warunki kwalifikowania kosztów amortyzacji:

- ♦ odpisy amortyzacyjne dotyczą aktywów, które są niezbędne do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrażania,
- ♦ kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji danego projektu,
- ♦ wartość odpisów amortyzacyjnych została obliczona zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. Nr 76, poz. 694 z 2002 r. z późn. zm.),
- ♦ w przypadku środków trwałych, wydatki poniesione na ich zakup nie zostały zgłoszone jako wydatki kwalifikowalne, ani też zakup środka trwałego nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w ciągu 7 lat poprze-

dzających datę dokonania zakupu środka trwałego na potrzeby projektu (dotyczy to sytuacji, w której Beneficjent kupuje środek trwały na potrzeby projektu, ale nie chce bądź nie może zrefundować kosztów zakupu).

Grunt oraz nieruchomość zabudowana

Zakup gruntu oraz nieruchomości zabudowanej kwalifikują się do wsparcia ze środków EFRR przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

- ♦ wydatek poniesiony na zakup gruntu jest kwalifikowalny tylko do wysokości 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu,
- ♦ cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej gruntu/nieruchomości, a jego/jej wartość jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi,
- ♦ nieruchomość jest wykorzystywana tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie projektu,
- ♦ nieruchomość jest niezbędna do realizacji projektu,
- ♦ zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu.

W przypadku zakupu nieruchomości zabudowanej z zamiarem wyburzenia stojącego(ych) na niej budynku(ów), koszty kwalifikowalne zakupu nieruchomości należy obliczyć jak dla zakupu gruntu (opisane powyżej). W omawianej sytuacji cena nabycia samego budynku nie jest kosztem kwalifikowalnym, natomiast koszt jego wyburzenia stanowi koszt kwalifikowalny.

Wartości niematerialne i prawne

Nabywane wartości niematerialne i prawne muszą spełniać łączne następujące warunki:

- ◇ będą wykorzystywane wyłącznie przez Beneficjenta, który otrzymał pomoc,
- ◇ będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
- ◇ będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych,
- ◇ będą stanowić aktywa Beneficjenta pomocy przez co najmniej 5 lat, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy przez co najmniej 3 lata.

Leasing

Do współfinansowania kwalifikuje się wyłącznie leasing finansowy⁹. Warunki współfinansowania leasingu na rzecz leasingobiorcy (korzystającego):

- ◇ refundacja kosztów faktycznie poniesionych jest skierowana na rzecz leasingobiorcy, czyli Beneficjenta,
- ◇ kosztem kwalifikowalnym do współfinansowania jest część raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału leasingowanego dobra,
- ◇ dowodem faktycznego poniesienia wydatku, w przypadku refundacji na rzecz Beneficjenta, jest dokument potwierdzający opłacenie raty leasingowej,
- ◇ maksymalna kwota wydatków kwalifikowalnych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu, co oznacza, że kwota kwalifikująca się do współfinansowania nie może być wyższa, niż kwota, na którą opiewa dowód zakupu wystawiony leasingodawcy przez dostawcę współfinansowanego dobra,
- ◇ środki w ramach pomocy wspólnotowej na realizację umów leasingu są wypłacane leasingobiorcy zgodnie z faktycznie spłaconymi ratami leasingu.

Koszty ogólne

Koszty ogólne to koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi. Do kategorii kosztów ogólnych należą m.in. opłaty czynszowe, koszty administracyjne,

⁹ W przypadku projektów nie objętych zasadami pomocy publicznej istnieje możliwość dotowania także innych rodzajów leasingu (operacyjnego i zwrotnego).

opłaty za energię, ogrzewanie.

Koszty ogólne kwalifikują się do współfinansowania, pod warunkiem że:

- ◇ kalkulacja tych kosztów jest oparta na rzeczywistych kosztach związanych z realizacją danego projektu lub rzeczywistych kosztach projektu tego samego typu,
- ◇ koszty te zostały wyodrębnione, jako odpowiednia proporcja kosztów związanych bezpośrednio z realizacją projektu, zgodnie z należycie uzasadnioną, rzetelną i bezstronną metodologią.

Opłaty finansowe, doradztwo, inne usługi związane z realizacją projektu

Niżej wymienione kategorie wydatków kwalifikują się do współfinansowania z EFRR:

- ◇ opłaty finansowe: wydatki związane z otwarciem oraz prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym Beneficjenta lub odrębnego rachunku bankowego,
- ◇ opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych (krajowych lub zagranicznych)¹⁰,
- ◇ wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie projektu, o ile ich poniesienie wymagane jest przez prawo krajowe lub wspólnotowe,
- ◇ wydatki poniesione na doradztwo: prawne, finansowe lub techniczne,
- ◇ wydatki poniesione na usługi w zakresie audytu, o ile ich poniesienie jest uzasadnione charakterem i wielkością projektu,
- ◇ wydatki poniesione na usługi w zakresie księgowości, zleczone zewnętrznemu wykonawcy,
- ◇ opłaty notarialne.

Podwójne finansowanie wydatków (tzn. zrefundowanie całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy ze środków publicznych) jest zakazane.

¹⁰ Z wyjątkiem prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut oraz ujemnych różnic kursowych (nie dotyczy projektów współpracy ponadnarodowej).

KOSZTY KWALIFIKOWALNE DLA POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ

Działanie 1.7. Promocja gospodarcza

- ◇ wydatki na projekty pilotażowe,
- ◇ prace związane z wdrożeniem e-informacji w obszarze promocji gospodarczej,
- ◇ kampanie promocyjne w kraju i za granicą, w tym udział w targach,
- ◇ usługi informatyczne, pod warunkiem że pozostają w bezpośrednim związku z celami realizacji projektu,
- ◇ przygotowanie programów rozwoju lub promocji gospodarczej, w tym wykonanie analiz,
- ◇ imprezy wystawiennicze oraz ekspozycje,
- ◇ koszty organizacji wydarzeń promocji regionu,
- ◇ koszty informacji i promocji projektu integralnie związane z jego realizacją.

Działanie 2.1. Przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu

Działanie 2.2. Rozwój e - usług

- ◇ przygotowanie dokumentacji technicznej: koncepcja budowlana, projekt budowlany, projekt wykonawczy itp.,
- ◇ badania i analizy, prace studialne i ekspertyzy, związane z inwestycjami w podstawową infrastrukturę,
- ◇ budowa, rozbudowa lub modernizacja pomieszczeń i infrastruktury technicznej niezbędnej dla realizacji projektu (np. pomieszczenia na serwery),
- ◇ prace instalacyjne, w tym prace związane z zapewnieniem dostępu do Internetu (okablowanie, podłączenie do łączy szerokopasmowych),
- ◇ zakup i ubezpieczenie sprzętu komputerowego: komputery, serwery, sprzęt i oprogramowanie związane z podpisem elektronicznym (np. karty i czytniki kart chipowych),

- ◇ zakup baz danych oraz oprogramowania, wraz z jego konfiguracją, wydatki na stworzenie węzłów infrastruktury teleinformatycznej, tworzenia serwisów internetowych,
- ◇ zapewnienie bezpieczeństwa przesyłania danych (np. systemy firewall, IDS, antywirusowe, kontroli dostępu do zasobów systemu),
- ◇ zakup materiałów niezbędnych do realizacji projektu,
- ◇ zakup niezbędnego wyposażenia stanowiącego integralną część projektu,
- ◇ projekty pilotażowe,
- ◇ wkład rzeczowy (np. grunt, budynki itd.) jest kwalifikowalny, pod warunkiem że jest zgodny z ogólnymi postanowieniami dotyczącymi wydatków kwalifikowalnych w szczególności związanych z zakupem gruntów i budynków - wartość aportu wniesionego przez Beneficjenta do projektu musi być wyceniona i potwierdzona w oparciu o oficjalne taryfy ustanowione przez niezależny organ lub przez niezależnego eksperta zewnętrznego,
- ◇ usługi informatyczne, pod warunkiem że pozostają w bezpośrednim związku z celami realizacji projektu,
- ◇ korzystanie z udostępnianej obcej infrastruktury informatycznej przeznaczonej do realizacji analogicznych funkcji w ramach danego projektu,
- ◇ przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją,
- ◇ koszty informacji i promocji projektu integralnie związane z jego realizacją.

Pozostałe Działania skierowane do JST w ramach RPO WM¹¹:

1. Prace przygotowawcze (wspólne dla ww. działań), w tym:

- ◇ przygotowanie projektu (przeprowadzenie prac studialnych, ekspertyz, badań geologicznych i archeologicznych itp.), niezbędnych do realizacji inwestycji objętych projektem,
- ◇ przygotowanie dokumentacji technicznej, np. koncepcja budowlana, projekt budowlany, projekt wykonawczy,

- ◇ przygotowanie studium wykonalności/biznesplanu/raportu oddziaływania na środowisko,
- ◇ koszt przygotowania przetargu, w tym dokumentacji przetargowej,
- ◇ zakup nieruchomości niezabudowanej nierozzerwalnie związanej z realizacją projektu (maksymalnie 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych w ramach projektu),
- ◇ zakup nieruchomości zabudowanej lub lokalu.

2. Prace inwestycyjne oraz prace związane z procesem inwestycyjnym, w tym:

- ◇ przygotowanie terenu pod budowę (w tym prace geodezyjne); prace ziemne; prace budowlano-montażowe; prace instalacyjne; prace rozbiórkowe; prace związane z zagospodarowaniem terenu; prace konserwatorskie; prace wykończeniowe (nie dotyczy Działania 7.1.)
- ◇ przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją,
- ◇ zakup materiałów niezbędnych do realizacji projektu,
- ◇ zakup i modernizacja sprzętu i wyposażenia, wraz z montażem, integralnie związanych z projektem,
- ◇ nadzór inwestorski lub autorski w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ◇ koszty informacji i promocji projektu integralnie związane z jego realizacją,
- ◇ dla Działania 5.1.: budowa zintegrowanego systemu monitorowania i zarządzania ruchem; systemu telematiki służącemu komunikacji publicznej; zakup nowego taboru lub modernizacja taboru transportu publicznego,
- ◇ dla Działania 5.2.: renowacja wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych, tj.: odnowa głównych elementów konstrukcji budynku; instalacje techniczne budynku; działania w zakresie oszczędności energetycznej.

Przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących, stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych,

- ◇ dla Działania 6.1.: nadzór konserwatora zabytków; prace związane z wdrożeniem e-informacji w obszarze kultury; oznakowanie obszarów i obiektów; kampanie promocyjne w kraju i za granicą, w tym udział w wystawach i imprezach kulturalnych; przygotowanie programów rozwoju lub promocji produktów kulturowych, w tym przede wszystkim wykonanie analiz; imprezy wystawiennicze oraz ekspozycje; koszty organizacji wydarzeń kulturalnych,
- ◇ dla Działania 6.2.: nadzór konserwatora zabytków; działalność promocyjna (przygotowanie programów rozwoju oraz promocji markowych produktów turystycznych miast, w tym m.in. wykonanie analiz, ekspertyz, badań rynkowych i marketingowych, inwentaryzacji oraz oceny potencjału turystycznego, określenie produktów markowych, rynków promocji, narzędzi i technik promocyjnych); udział w targach i imprezach, których celem jest promocja turystyczna regionu; przygotowanie nieodpłatnych materiałów i publikacji służących informacji turystycznej jako element projektu; tworzenie platform informatycznych i baz danych, jako elementów systemu informacji turystycznej; oznakowanie obszarów i atrakcji turystycznych; budowa i modernizacja tras i szlaków turystycznych; budowa lub wyznaczenie dróg dla rowerów, w tym sygnalizacja i oznakowanie dróg dla rowerów, miejsca parkingowe dla rowerów, kładki i tunele pieszo-rowerowe, oświetlenie tras rowerowych,
- ◇ dla Działania 7.1., 7.2., 7.3.: termomodernizacja.

3. Zakup i modernizacja sprzętu i wyposażenia wraz z montażem, stanowiące przedmiot projektu (w przypadku Działania 7.3.)

¹¹ Działania: 1.3., 3.1., 4.1., 4.2., 4.3., 4.4., 5.1., 5.2., 6.1., 6.2., 7.1., 7.2., 7.3.

WYDATKI NIEKWALIFIKOWALNE

Wydatki niekwalifikowalne związane z realizacją projektu ponosi Beneficjent.

Do kosztów niekwalifikowalnych zaliczamy:

- ◇ prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut oraz ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem projektów współpracy ponadnarodowej,
- ◇ zakup środków transportu przez Beneficjenta wykonującego działalność gospodarczą w sektorze transportu, w działaniach, w których wsparcie stanowi regionalną pomoc inwestycyjną oraz pomoc *de minimis*,
- ◇ wydatki związane z umową leasingu, w tym w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne leasingu, opłaty ubezpieczeniowe,
- ◇ kary i grzywny, a także wydatki poniesione w związku z procesami sądowymi (z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskaniem kwot niezależnie wypłaconych po akceptacji IZ RPO WM) oraz z realizacją ewentualnych orzeczeń wydanych przez sąd,
- ◇ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ◇ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez Beneficjenta,
- ◇ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe, tj. ustawę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.),
- ◇ wydatek poniesiony na zakup gruntu przekraczający 10% wartości całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu, w projektach współfinansowanych w ramach EFRR (w przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFRR wyższy udział procento-

wy jest dopuszczalny w projektach związanych z ochroną środowiska naturalnego, za zgodą IZ RPO WM),

- ◇ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu.

PROCEDURA WYSTĘPOWANIA O WSPARCIE ORAZ NIEZBĘDNA DOKUMENTACJA

Wszystkie aktualne wersje podstawowych dokumentów programowych potrzebnych do przygotowania i prawidłowej realizacji projektów w ramach RPO WM są dostępne na stronie internetowej www.mazowia.eu.

Ze względu na ogólny charakter RPO WM, opracowany został dodatkowy dokument, uszczegółwiający zapisy programu operacyjnego. Szczegółowy Opis Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 stanowi kompendium wiedzy dla wszystkich Wnioskodawców.

W celu prawidłowego złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPO WM, przypominamy, iż:

Krok 1: Po wypełnieniu wniosku (w programie MEWA), naciskamy „zwaliduj i przejdź do zapisu”. Wówczas wniosek przechodzi do „przestrzeni roboczej”.

Krok 2: W zakładce „przestrzeń robocza” wchodzimy w nasz wniosek i naciskamy „wyslij”. Wówczas wniosek zostaje przesłany do MJWPU i przechodzi do zakładki „korespondencja wysłana”.

Krok 3: Wchodzimy w zakładkę „korespondencja wysłana”, otrzymamy wysłany wniosek i **drukujemy**. Właśnie ten wniosek składamy w wersji papierowej.

Utworzenie wniosku o dofinansowanie projektu możliwe jest wyłącznie za pomocą formularza internetowego – MEWA (Mazowiecki Elektroniczny Wniosek Aplikacyjny).

Podstawowym trybem wyboru projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013 jest konkurs. Wybór projektów do dofinansowania z zastosowaniem procedury konkursowej w ramach danego Działania poprzedza ogłoszenie o konkursie, które zamieszczone jest na stronie internetowej: www.mazowia.eu. Na stronie internetowej MJWPU zamieszczony jest harmonogram określający terminy rozpoczęcia i zakończenia naborów wniosków o dofinansowanie.

Po pojawieniu się ogłoszenia o uruchomieniu naboru wniosków o wsparcie projektów w ramach RPO WM, chętnych zapraszamy do składania wniosków w MJWPU. Wnioski można składać osobiście oraz za pośrednictwem kuriera lub poczty, w określonym terminie, od poniedziałku do piątku, w godz. od 8.30 do 15.30.

Wnioski o dofinansowanie można składać w Punkcie Przyjmowania Wniosków, w siedzibie Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa).

Chociaż lista załączników do wniosku o dofinansowanie różni się w zależności od rodzaju Działania, to warto zwrócić uwagę, że co do zasady będą to następujące dokumenty:

- 1) Harmonogram przygotowania dokumentacji projektu.
- 2) Studium wykonalności.
- 3) Ocena oddziaływania na środowisko.
- 4) Wyciąg z dokumentacji technicznej, mapy, szkice lokalizacyjne/specyfikacja istotnych warunków zamówienia.
- 5) Program funkcjonalno-użytkowy (w przypadku projektów typu „zaprojektuj i wybuduj”).
- 6) Dokumenty dotyczące zagospodarowania przestrzennego (kopia decyzji o warunkach zabudowy lub kopia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji, lub wypis i wrys z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego).
- 7) Dokumenty potwierdzające zabezpieczenie środków finansowych na wkład własny i środków finansowych niezbędnych do

realizacji projektu.

- 8) Dokument potwierdzający formę prawną Beneficjenta.
- 9) Dokument upoważniający osobę/osoby do reprezentowania wnioskodawcy.
- 10) Dokument potwierdzający prawo dysponowania nieruchomością.
- 11) Dokumenty niezbędne do oceny finansowej kondycji Wnioskodawcy/ Beneficjenta: bilans i rachunek zysków i strat lub sprawozdanie finansowe za ostatni zamknięty rok obrotowy.
- 12) Kopia zawartej umowy (porozumienia lub innego dokumentu) określająca role w realizacji projektu, wzajemne zobowiązania stron, odpowiedzialność wobec dysponenta środków unijnych (jeśli dotyczy).
- 13) Poświadczenia o współfinansowaniu projektu przez instytucje partycypujące finansowo w kosztach (jeśli dotyczy).
- 14) Oświadczenie o niekaralności dla osób prawnych.
- 15) Oświadczenie o niekaralności dla osób fizycznych.
- 16) Inne niezbędne do załączenia dokumenty, wymagane prawem lub kategorią projektu, określone w regulaminie konkursu.
- 17) Inne dokumenty istotne z punktu widzenia Beneficjenta.

Dodatkowe informacje można uzyskać w Punkcie Kontaktowym w MJWPU, infolinia: 0 801 101 101, e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW

Złożone wnioski podlegają w pierwszej kolejności ocenie formalnej, a następnie merytorycznej. Po zakończeniu całkowitej oceny merytorycznej wszystkich wniosków, powstaje lista projektów uszeregowanych pod względem liczby otrzymanych punktów. Listę tworzą projekty, które uzyskały **co najmniej 60%** maksymalnej liczby punktów możliwych do zdobycia w danym działaniu. Po zakończeniu oceny projektów Zarząd Województwa zatwierdza projekty do dofinansowania.

Kryteria oceny:

1. **Kryteria formalne.**
2. **Kryteria merytoryczne:**
 - a. kryteria strategiczne (ocena punktowa),
 - b. kryteria merytoryczne horyzontalne (max. 10 punktów),
 - c. kryteria szczegółowe (ocena punktowa),
 - d. kryteria wykonalności (ocena 0/1),
 - e. kryterium bieżących potrzeb (ocena punktowa).

Ocenę formalną przeprowadzają pracownicy Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych (Jednostki) lub jej oddziałów zamiejscowych. Ocena formalna jest oceną „0/1”, co oznacza że niespełnienie któregokolwiek z wymaganych kryteriów formalnych wyklucza projekt z dalszej oceny.

Kryteria formalne

Kryteria formalne weryfikują, czy wniosek o dofinansowanie projektu został złożony we właściwej instytucji i w określonym terminie i czy został sporządzony w języku polskim na obowiązującym formularzu. Ocena formalna pozwala również sprawdzić, czy Wnioskodawca uprawniony jest do składania wniosku i prawidłowo zaplanował okres realizacji projektu. Oceniana jest również kompletność złożonego Wniosku o dofinansowanie projektu i załączników. Aby kryterium było ocenione pozytywnie wszystkie poniżej określone elementy muszą zostać spełnione: wymagana liczba egzemplarzy wniosku, wszystkie wymagane pola we wniosku zostały wypełnione, wniosek zawiera poprawne wyliczenia arytmetyczne, wersje papierowe i elektroniczne wniosku są tożsame, wniosek i załączniki podpisane/parafowane/potwierdzone za zgodność z oryginałem, wniosek opatrzony jest pieczęcią wnioskodawcy, wniosek jest podpisany przez osobę upoważnioną, zachowana jest spójność wniosku i załączników, a załączniki do wniosku są aktualne. Na tym etapie weryfikowana będzie również zgodność z Działaniem opisanym w Uszczegółowieniu RPO WM. Aby kryterium było ocenione pozytywnie każdy z poniższych elementów musi zostać spełniony:

zgodność z celami Działania, zgodność rodzaju projektu z zakresem Działania, zgodność z kategoriami interwencji, zachowanie pułapu maksymalnego dofinansowania, poprawność ustalenia poziomu dofinansowania z uwzględnieniem przepisów w zakresie pomocy publicznej, zapewniony minimalny wkład własny beneficjenta, spełnienie warunków minimalnej/maksymalnej wartości projektu, miejsce realizacji projektu musi być zgodne z opisem Działania.

Sprawdzana jest również potencjalna kwalifikowalność wydatków planowanych do poniesienia na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie, czyli poprawność przypisania wydatków do wydatków kwalifikowalnych zgodnie z „Zasadami kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007–2013”. Kolejne kryterium ma sprawdzić, czy Beneficjent uzasadnił wpływ projektu na politykę ochrony środowiska i zasadę zrównoważonego rozwoju. Poza tym badane będzie, czy beneficjent uwzględnił ewentualny wpływ projektu na obszary Natura 2000 oraz zgodność z dyrektywami oceny oddziaływania na środowisko, siedliskową i ptasią. Ocenie formalnej podlega także wpływ projektu na politykę równych szans, zgodność z prawodawstwem unijnym w zakresie pomocy publicznej, zgodność zamówień publicznych z prawem wspólnotowym oraz zgodność z polityką zatrudnienia. Oceniana będzie również zgodność działań realizowanych w ramach projektu ze wspólnotową polityką rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

Ocenę merytoryczną przeprowadzają członkowie Komisji Konkursowych (KK). Komisje Konkursowe są powoływane przez Instytucję Zarządzającą, tj. Zarząd Województwa. Ocena merytoryczna wniosków konkursowych jest przeprowadzana pod kątem następujących kryteriów: strategicznych, merytorycznych, szczegółowych, wykonalności i bieżących potrzeb.

Kryteria strategiczne (ocena punktowa)

Projekt oceniałą dwaj losowo wybrani pracownicy Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego. Na tym etapie wniosek może otrzymać do 35

punktów. Kryteria strategiczne grupują te kwestie, które wskazują na wpływ projektu na szeroko pojęty rozwój regionu, spójny z celami określonymi w dokumentach strategicznych. Weryfikacji podlega zgodność projektu ze Strategią Rozwoju Woj. Mazowieckiego i innych dokumentów sektorowych. Przykładowo, dla projektu w zakresie odpadów, weryfikacji podlegać będzie zgodność projektu z Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015. Z tytułu zgodności z kierunkami rozwoju województwa, projekt może uzyskać aż 15 punktów. Na tym etapie preferencje uzyskają również projekty, które są innowacyjne, chociaż w tym obszarze liczba punktów nie jest znaczna i wynosi maksymalnie 4. Ocena innowacyjności dotyczy przede wszystkim jej rodzaju, w podziale na technologiczną i/lub organizacyjno-zarządczą. Kryteria nie precyzują zakresu geograficznego jej stosowania, więc należy zakładać, że poziom Beneficjenta jest tutaj wystarczający. Kolejny obszar oceny to wpływ projektu na konkurencyjność regionu. Warto zwrócić uwagę, że wpływ projektu na poziomie zaledwie lokalnym skutkuje brakiem punktów w tej kategorii, natomiast wpływ na poziomie całego województwa pozwala uzyskać nawet 6 punktów. Podobnie wygląda kwestia przestrzennego oddziaływania projektu, za którą można otrzymać 3 punkty, jeżeli wpływ ten ma charakter ponadpowiatowy. Projekty o zasięgu co najmniej powiatowym otrzymują 1 punkt. Pozostałe obszary oceny to wpływ projektu na spójność regionu i efekty synergiczne na inne sfery społeczno-gospodarcze (po 3 punkty).

Kryteria merytoryczne horyzontalne

Kryteria wspólne dla wszystkich działań - projekt może otrzymać do 10 punktów. Ocenie podlegać będzie zasadność realizacji projektu. Za wyczerpujący sposób przedstawienia swoich problemów i wskazania sposobów ich rozwiązania, dzięki realizacji przedsięwzięcia, Beneficjent może uzyskać maksymalnie 5 punktów. Przykładowo, decyzja o zasadności realizacji projektu może być poparta wynikami przeprowadzonych wcześniej badań marketingowych. Zweryfikowana zostanie poza tym komplementarność projektu z innymi przedsięwzięciami zrea-

lizowanymi, obecnie realizowanymi lub planowanymi do realizacji.

Kryteria wykonalności (ocena 0/1)

Ocena ta ma potwierdzić, że projekty są wykonalne pod względem technicznym, technologicznym, ekonomicznym i finansowym. Wykonalność finansowa rozumiana jest jako: poprawność analizy finansowej i ekonomicznej, niezbędność wydatku do realizacji projektu i osiągnięcia jego celów, zasadność i odpowiednia wysokość zaplanowanych kosztów kwalifikowalnych, poprawność ustalenia poziomu dofinansowania. Ocenie podlegać będzie również efektywność projektu, czyli wartość dodana projektowi, efektywność wydatków projektu, przy zachowaniu wysokiej jakości, zasadność rozwiązań i instrumentów służących realizacji projektu oraz rezultaty projektu.

Kryteria bieżących potrzeb (ocena punktowa)

Punkty przyznaje Zarząd Województwa. Projekt może otrzymać do 5 punktów. Punktacją przyznawana za to kryterium uzupełnia sumaryczną punktację projektów w zakresie oceny pod kątem kryteriów merytorycznych horyzontalnych, strategicznych i szczegółowych.

Kryteria szczegółowe (ocena punktowa)

Działanie 1.3. Preferowane będą projekty przygotowujące tereny inwestycyjne w sposób kompleksowy. Za każdy z następujących elementów można uzyskać po 3 punkty: kanalizacja, wodociąg, instalacja elektryczna, instalacja gazowa, połączenie z drogą główną, drogi wewnętrzne. Preferowane będą projekty realizujące przedsięwzięcia na terenach o zwiększonej stopie bezrobocia. Beneficjent z powiatu, gdzie średnia stopa bezrobocia wynosi poniżej 100% średniej stopy bezrobocia na Mazowszu, otrzymuje 2 punkty. Maksymalnie można uzyskać 12 punktów – w powiatach powyżej 150% średniej stopy bezrobocia na Mazowszu. Za nawiązanie współpracy z co najmniej 7 inwestorami w zakresie wykorzystania terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą, Beneficjent uzyska aż 10 punktów, natomiast nawiązanie współpracy z 1 inwestorem skutkuje

otrzymaniem zaledwie 2 punktów.

Działanie 1.7. Ocena projektu zależy od liczby podmiotów gospodarczych wspartych w wyniku projektu oraz stopnia uwzględnienia zróżnicowanych działań w celu zagwarantowania pełnej funkcjonalności oraz osiągnięcia zakładanych rezultatów. Wysoko punktowane będą projekty, których wnioskodawca będzie dysponował odpowiednim potencjałem organizacyjnym niezbędnym przy realizacji projektu (10 punktów). Oceniana będzie również ranga przedsięwzięcia promującego przedsiębiorców oraz tereny inwestycyjne.

Działanie 2.1. Projekty, które zakładają możliwość rozwijania stworzonego rozwiązania w przyszłości, otrzymują 10 punktów. Promowane będą przede wszystkim projekty, które swoim zasięgiem obejmą jak największy procent instytucji publicznych oraz ludności. Jeśli, na obszarze, na którym projekt będzie realizowany podłączenie do Internetu uzyska dodatkowo co najmniej 50% instytucji publicznych oraz co najmniej 50% ludności, projekt ma szansę uzyskać łącznie 20 punktów. Preferowane będą również projekty realizowane na obszarach zagrożonych wykluczeniem informacyjnym, tj. o ujemnej wartości wskaźnika innowacyjności. Ocena dokonywana będzie zgodnie z mapą wykluczenia informacyjnego zawartą w RPO WM 2007-2013. I tak: dla wskaźnika innowacyjności równego „minus 2” projekt zyskuje 8 punktów, dla wskaźnika innowacyjności wynoszącego „0” – 4 punkty, a dla wskaźnika innowacyjności równego „2” projekt nie otrzymuje żadnego punktu.

Działanie 2.2. Szczególnie promowane będą projekty obejmujące powyżej 5 e-usług wdrażanych w ramach projektu. Wówczas projekt zyskuje aż 12 punktów. Projekty, które zakładają możliwość rozwijania stworzonego rozwiązania w przyszłości, otrzymują 10 punktów. Promowane będzie wdrażanie elektronicznego obiegu dokumentów, mającego na celu zwiększenie efektywności pracy. Poza tym, preferowane będą e-usługi mające na celu zapewnienie jak najwyższego poziomu komunikacji systemu z użytkownikiem. Ocenie będzie podlegać możliwość korzystania ze stworzonych e-usług również przez

osoby niepełnosprawne. Jeżeli będzie istniała taka możliwość, projekt otrzyma 5 punktów.

Działanie 3.1. Ocenie podlegać będzie wpływ projektu na zintegrowanie regionalnego układu komunikacyjnego i zespolenie z krajowym i europejskim systemem komunikacyjnym. W przypadku, gdy projekt będzie realizowany w ciągu drogi łączącej z drogą wyższą o 3 kategorii, otrzyma 20 punktów, co stanowi prawie połowę maksymalnej liczby punktów w ramach Działania (łącznie 45 punktów). Jeśli projekt będzie realizowany w ciągu drogi łączącej z drogą wyższą o 2 kategorii – 15 punktów, z drogą wyższej kategorii – 10 punktów, a z drogą tej samej kategorii – 5 punktów. Weryfikacji podlegać będzie zastosowanie w projekcie różnego rodzaju elementów przyczyniających się do zwiększenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Kolejnym kryterium oceny projektu jest średnie dobowe natężenie ruchu. Jeśli obecne lub planowane średnie natężenie ruchu dla danego odcinka drogi SDR (liczba pojazdów/dobę) przekracza 3 tys., projekt zyskuje 8 punktów. Gdy SDR nie przekracza 500, wówczas maksymalną liczbą punktów, jaką może otrzymać Beneficjent jest 2. Dodatkowo, w przypadku bezpośredniego połączenia z siecią TEN-T (TEN-T to transeuropejska sieć transportowa, w skład której wchodzi: wybrane linie kolejowe, główne drogi, drogi wodne oraz porty morskie i lotnicze), projekt uzyska 5 punktów.

Działanie 4.1. Ocenie podlegać będzie udział liczby osób z obszarów wiejskich, obsługiwanych w wyniku realizacji projektu, w stosunku do ogólnej liczby osób obsługiwanych w wyniku realizacji projektu. 8 punktów uzyska projekt, w którym udział zakładanych użytkowników infrastruktury będących mieszkańcami obszarów wiejskich wynosi powyżej 50%. Oceniane będą potrzeby z zakresu infrastruktury oczyszczania ścieków, wynikające ze stopnia skanalizowania gminy, przy czym promowane będą gminy o niższym stopniu skanalizowania. Kolejnym kryterium jest lokalizacja i wpływ na obszary Natura 2000. Kryterium będzie promowało pozytywny wpływ realizowanego projektu na obszary chronione. Najwięcej punktów ma szansę otrzymać projekt zlokalizowany na obszarze Natura 2000 lub w jego bezpośred-

niej bliskości, oraz mający znaczący pozytywny wpływ na ten obszar. Jeżeli projekt przewiduje zastosowanie rozwiązań poprawiających jakość systemów odprowadzania ścieków i redukcji zanieczyszczeń odprowadzanych do wód - otrzyma 8 punktów. Taką samą liczbę punktów może uzyskać projekt, w którym zastosowano rozwiązania poprawiające jakość systemów dostarczania wody pitnej. Ponadto, promowane będą projekty kompleksowe, zawierające wspólne występowanie sieci zaopatrzenia w wodę i sieci kanalizacyjnej.

Działanie 4.2.

Projekty dotyczące gospodarki odpadami: Promowane będą jak najbardziej wydajne formy redukcji odpadów. Za najmniej wydajną formę, jaką jest składowanie odpadów z odgazowaniem, można otrzymać 1 punkt, a za recykling lub kompostowanie nawet - 12 punktów. Wysoko punktowane będą również projekty przyczyniające się do zmniejszenia ilości jak największej grupy odpadów (w tym odpadów niebezpiecznych i/lub ulegających biodegradacji). Ocenie podlegać będzie też wielkość projektu. Jeśli projekt obsługuje powyżej 125 tys. mieszkańców - zyskuje 8 punktów. Warto zaznaczyć, że promowana jest realizacja projektu przez większą liczbę podmiotów. Preferowane będą kompleksowe rozwiązania dotyczące oczyszczania terenów z odpadów zawierających azbest, a także usuwanie azbestu z budynków użyteczności publicznej wraz z zapewnieniem bezpiecznego unieszkodliwiania odpadów lub zmierzające do likwidacji istniejących składowisk wraz z unieszkodliwianiem ich zawartości, w tym mogących oraz „dzikich” wysypisk śmieci.

Projekty dotyczące rekultywacji: Promowane będą projekty zlokalizowane na obszarze Natura 2000 lub parku krajobrazowego, oraz na terenach, na których zabroniona jest budowa składowisk. Preferowana będzie kompleksowość podejmowanych działań na rzecz przywrócenia walorów przyrodniczych rekultywowanym terenom. 10 punktów uzyskają kompleksowe projekty obejmujące wszystkie typy wymienionych działań ochronnych: wprowadzenie lub utrzymanie trwałej pokrywy

roślinnej; ochrona lub reintrodukcja gatunków roślin; ochrona lub reintrodukcja zwierząt; rewitalizacja gleby. Również 10 punktów otrzymają projekty, które zakładają przeznaczenie terenów na cele środowiskowe.

Działanie 4.3. Najwyżej oceniany w projekcie jest fakt wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, za co uzyskać można nawet 16 punktów. W dalszej kolejności, ocenie podlega stopień oszczędności i poprawy bezpieczeństwa energetycznego w wyniku realizacji projektu (do 10 pkt). Promowane będzie partnerstwo w realizacji projektów. W przypadku samodzielnej realizacji, projekt nie otrzyma punktów w tej kategorii, natomiast projekt realizowany przez 3 i więcej podmioty otrzyma aż 8 punktów za partnerstwo. Ocena pod kątem uwzględnienia różnych elementów, w celu zagwarantowania pełnej funkcjonalności oraz osiągnięcia zakładanych rezultatów, umożliwi uzyskanie aż 8 punktów. Za każdą z wymienionych technologii proponowanych w projekcie: wymiana nośnika energii, rozbudowa sieci, termomodernizacja, likwidacja emisji, projektodawca uzyska po 2 punkty.

Działanie 4.4.

Projekty dotyczące ochrony przyrody i kształtowania postaw ekologicznych: Promowane będą projekty zlokalizowane na obszarze Natura 2000, w Parkach Narodowych i Krajobrazowych, rezerwach przyrody, obszarach chronionego krajobrazu i innych chronionych. Preferowane będą projekty chroniące gatunki i siedliska wymienione w Dyrektywie Ptasiej i Dyrektywie Siedliskowej oraz siedliska i gatunki objęte pozostałymi formami ochrony przyrody obszarowej. Promowane będą również projekty zawierające działania, które eliminują zagrożenia gatunków i siedlisk cennych przyrodniczo. Kolejne kryterium dotyczy ochrony gatunków chronionych w miejscu ich występowania (*in situ*) lub poza miejscem ich występowania (*ex situ*), np. poprzez przeniesienie gatunku do ekosystemu zastępczego. Projekt ochrony *in situ* będzie wyżej punktowany niż projekt ochrony *ex situ*.

Projekty dotyczące ochrony przeciwpowodziowej, zagrożeń środowiska i jęgo monitoringu: Pierwsze z kryteriów określa po-

wierzchnię obszaru zagrożonego powodzią lub katastrofą urzędzenia wodnego. Jeśli projekt zakłada, że obszar objęty wsparciem będzie wynosił powyżej 100 ha to projekt uzyska 10 punktów. Promowane będą projekty zlokalizowane na terenach podwyższonego i wysokiego ryzyka powodziowego. Poza tym preferowana będzie realizacja projektu przez większą liczbę podmiotów. Kolejnym kryterium to liczba mieszkańców potencjalnie zagrożonych powodzią lub katastrofą urzędzenia wodnego. Jeżeli projekt zakłada objęcie ochroną przeciwpowodziową powyżej 25 tys. osób - uzyska 8 punktów. Preferowane będą działania na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, w szczególności działania na rzecz zwiększenia naturalnej retencji dolin rzecznych, z zachowaniem równowagi stanu ekologicznego i technicznego utrzymania rzeki oraz odtwarzania naturalnych terenów zalewowych.

Działanie 5.1. Projekty kompleksowe dotyczące zakupu taboru i infrastruktury uzyskają 10 punktów. Ważnym elementem oceny będzie poprawa dostępności publicznej komunikacji miejskiej dla osób zamieszkujących tereny zlokalizowane poza granicami administracyjnymi miasta. W przypadku gdy projekt wykracza poza granice administracyjne miasta (infrastruktura lub zakup taboru do obsługi linii podmiejskich), otrzyma 10 punktów. Również 10 punktów zyskuje projekt, jeśli nabywany tabor posiadać będzie napęd hybrydowy (spalinowo-elektryczny) lub jest zasilany energią elektryczną, sprężonym gazem ziemnym lub biopaliwami. Dodatkowe punkty uzyskają projekty mające pozytywny wpływ na zwiększenie dostępności infrastruktury lub taboru dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Działanie 5.2. Ocenie podlegać będzie lokalizacja projektu. Zgodnie z zapisami RPO WM, w celu zachowania koncentracji środków i zapewnienia efektywności ich wydatkowania, priorytetowo traktowane są miasta będące siedzibami powiatów. W przypadku gdy projekt wpłynie na ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych występujących na obszarze zdegradowanym, otrzyma 10 punktów. Taką samą liczbę punktów uzyska projekt, który wpłynie na wzrost atrakcyjności miasta. Promowana

będzie realizacja projektu przez większą liczbę podmiotów. Jeśli projekt dotyczy obiektu wpisanego do rejestru zabytków zyskuje 4 punkty.

Działanie 6.1. i 6.2. Oceniany będzie zakres oferty programowej planowanej do realizacji w ramach projektu. Poza tym, każde utworzone miejsce pracy umożliwi otrzymanie 2 punktów, przy czym maksymalnie (w ramach kryterium liczby utworzonych miejsc pracy) można uzyskać 10 punktów. Punktowana będzie również likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych, np. poprzez odpowiednie prace modernizacyjne i/lub zakupy wyposażenia w istniejących obiektach. Promowana będzie realizacja projektu przez większą liczbę podmiotów. Ocenie podlegać będzie również wpływ, jaki przedsięwzięcie będzie wywierać na rozwój społeczno-gospodarczy: powstanie nowych podmiotów gospodarczych w otoczeniu projektu oraz wpływ na wzrost atrakcyjności gminy dla nowych mieszkańców lub potencjalnych inwestorów. Jeśli projekt dotyczy obiektu wpisanego do rejestru zabytków zyskuje 4 punkty.

Współczynnik G to wskaźnik określający podstawowy dochód podatkowy w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy.

Działanie 7.1. Projekt uzyska 16 punktów, jeżeli zakłada pełne dostosowanie do wymogów obowiązującego prawa. Promowane będą projekty realizowane na terenie gminy, w której współczynnik G kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa. Jeśli współczynnik G kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa, to projekt otrzyma 16 punktów. Punktowana będzie również likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych, np. poprzez odpowiednie prace modernizacyjne i/lub zakupy wyposażenia w istniejących obiektach. Uwzględnienie w projekcie energooszczędnych rozwiązań skutkuje przyznaniem 8 punktów.

Działanie 7.2. Promowane będą projekty realizowane na terenie gminy, w której współczynnik G kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa. Jeśli współczynnik G kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa projekt otrzyma 16 punktów. Ocenie podlegać będzie wpływ projektu na zmniejszenie dysproporcji w dostępie do edukacji pomiędzy obszarami wiejskimi a miastami. Dysproporcje

miernie będą na podstawie procentowego udziału uczniów/słuchaczy z terenów wiejskich w placówce, której dotyczy projekt, w ogólnej liczbie uczniów/słuchaczy z roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie. Jeśli udział uczniów/słuchaczy z terenów wiejskich w danej placówce wynosi powyżej 50%, to projekt zyskuje 15 punktów. Punktowana będzie również likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych, np. poprzez odpowiednie prace modernizacyjne i/lub zakupy wyposażenia w istniejących obiektach. Preferowane będą te przedsięwzięcia, w których zakłada się wielofunkcyjność wykorzystania obiektów/wyposażenia będącego przedmiotem projektu, np. udostępnianie sal, sprzętu, infrastruktury towarzyszącej po godzinach pracy placówki, przyczyniające się do ich efektywnego wykorzystania (np. kształcenie ustawiczne). Poza tym, dodatkowe punkty uzyskają projekty przyczyniające się do optymalizacji sieci placówek edukacyjnych na terenie gminy/powiatu. Należy podkreślić, że wskazany jest związek z powiatowymi lub gminnymi planami sieci szkół.

Działanie 7.3. Promowane będą projekty realizowane na terenie gminy, w której współczynnik G kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa. Jeśli współczynnik G kształtuje się na poziomie do 100% średniej województwa, to projekt otrzyma 16 punktów. Punktowana będzie również likwidacja barier dla osób niepełnosprawnych, np. poprzez odpowiednie prace modernizacyjne i/lub zakupy wyposażenia w istniejących obiektach. Oceniany będzie zakres oferty programowej planowanej do realizacji w ramach projektu. Poza tym każde utworzone miejsce pracy zapewnia otrzymanie 2 punktów, przy czym maksymalnie (w ramach tego kryterium) można uzyskać 10 punktów. Uwzględnienie w projekcie energooszczędnych rozwiązań technicznych i/lub technologicznych umożliwia przyznanie 8 punktów. Punktowane będą projekty, w których planuje się rozwój nowych usług, związanych z funkcjonowaniem obiektu będącego przedmiotem dofinansowania (np. usługi pralnicze, żywieniowe, rekreacyjne itp.). Za każdą nową działalność projekt zyskuje 1 punkt, przy czym łącznie może otrzymać do 6 punktów.

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74

03-301 Warszawa

tel. (022) 54 22 000

fax (022) 69 83 144

e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

Internet: www.mazowia.eu

Infolinia: 0 801 101 101 (czynna pn.-pt. w godz. 8.30-15.30)

Oddziały zamiejscowe Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych:

Oddział w Ciechanowie

ul. Wodna 1

06-400 Ciechanów

tel./fax (023) 672 32 74

e-mail: punkt_ciechanow@mazowia.eu

Oddział w Ostrołęce

ul. Poznańska 19

07-409 Ostrołęka

Infolinia 0 801 101 101

e-mail: punkt_ostroleka@mazowia.eu

Oddział w Płocku

ul. Stary Rynek 20

09-400 Płock

tel. (024) 262 23 74

e-mail: punkt_plock@mazowia.eu

Oddział w Radomiu

ul. Kościuszki 5a

26-610 Radom

tel. (048) 340 01 97

e-mail: punkt_radom@mazowia.eu

Oddział w Siedlcach

ul. J. Piłsudskiego 38

08-110 Siedlce

tel. (025) 631 01 01

e-mail: punkt_siedlce@mazowia.eu

MAZOWIECKA JEDNOSTKA
WDRAŻANIA
PROGRAMÓW UNIJNYCH

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa

e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

Internet: www.mazowia.eu; Infolinia: 0 801 101 101

Wydatek współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu województwa mazowieckiego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007 – 2013

Egzemplarz bezpłatny

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

ISBN 978-83-61277-14-9